

ΘΛΙΨΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΩΣ ΚΑΤΑΞΙΩΜΕΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ ΧΡΥΣΑΣ ΜΑΛΤΕΖΟΥ

Με θλίψη το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου πληροφορήθηκε την απώλεια της επιφανούς ιστορικού Χρύσας Μαλτέζου, μέλους της Ακαδημίας Αθηνών, διευθύντριας του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών για σειρά ετών, πανεπιστημιακού και ερευνήτριας, η οποία απεβίωσε την Παρασκευή 10 Ιανουαρίου 2025 σε ηλικία 84 ετών.

Η Χρύσα Μαλτέζου γεννήθηκε το 1941 στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, όπου πραγματοποίησε τις εγκύκλιες σπουδές της στο Αβερώφειο Γυμνάσιο. Ήταν πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και διδάκτωρ του ίδιου πανεπιστημίου. Μετεκπαιδεύτηκε στο Πανεπιστήμιο Μεσογειακών Σπουδών της Aix-en-Provence και στο Πανεπιστήμιο της Πάντοβας και έλαβε πτυχίο από τη Σχολή Παλαιογραφίας, Αρχειονομίας και Διπλωματικής των Κρατικών Αρχείων της Βενετίας.

Με ειδίκευση στην ιστορία της Βενετοκρατίας στον ελληνικό χώρο, ανέλαβε διαδοχικά μια σειρά από σημαντικές θέσεις, στις οποίες υπηρέτησε με μεγάλη επιτυχία: ερευνήτρια (1969-1979) και στη συνέχεια διευθύντρια (1980-1994) του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, καθηγήτρια Μεσαιωνικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (1982-1994), καθηγήτρια Ιστορίας της Βενετοκρατίας στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών (1995-1998). Το 1998 εξελέγη από την Ακαδημία Αθηνών Διευθύντρια του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας και αγωνίσθηκε με δυναμισμό για τη συνέχιση των εργασιών του μοναδικού αυτού ελληνικού ερευνητικού κέντρου και τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της ελληνικής παροικίας της Βενετίας.

Στην εκλιπούσα απονεμήθηκε μεγάλος αριθμός διακρίσεων και βραβείων ως ένδειξη τιμής για τη μακρόχρονη προσφορά της στον ακαδημαϊκό χώρο και ως αναγνώριση του σπουδαίου έργου της: το 1982 τιμήθηκε με το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για την ταξινόμηση και επιστημονική αξιοποίηση του Ιστορικού Αρχείου Κυθήρων, το 2003 με τον Χρυσό Σταυρό του Τάγματος Τιμής από τον πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο για την επιστημονική προσφορά της, το 2007 με το Βραβείο Dante Alighieri από το Πανεπιστήμιο της Μπολόνιας (έδρα Ραβέννας) για την προσφορά της στη συντήρηση και ανάδειξη των πολιτισμικών αγαθών του Ελληνισμού στη Βενετία. Το 2006, υπό τη διεύθυνσή της, το Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας τιμήθηκε με το Διεθνές Βραβείο Ωνάση. Το 2012 εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην έδρα της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού (1453-1821). Το 2013 εκδόθηκε αφιερωματικός τόμος προς τιμή της.

Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας της, τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις της Χρύσας Μαλτέζου επικεντρώθηκαν στην ιστορία του Ελληνισμού κάτω από την κυριαρχία της Δημοκρατίας της Βενετίας αλλά και άλλων δυτικών δυνάμεων και στις σχέσεις του Ελληνισμού με τη Δύση μεταξύ του 13^{ου} και του 18^{ου} αιώνα. Με το διδακτικό, ερευνητικό και συγγραφικό της έργο συνέβαλε ουσιαστικά στη διαμόρφωση αυτής της ιδιαίτερης περιόδου

της ελληνικής ιστορίας, που εκτείνεται από τον προχωρημένο Μεσαίωνα στους πρώιμους νεότερους χρόνους, ως ξεχωριστού επιστημονικού πεδίου. Ιδιαίτερα το ογκώδες συγγραφικό της έργο (εκδόσεις αρχειακών πηγών, μονογραφίες, άρθρα) γνώρισε μεγάλη αποδοχή και άντεξε στον χρόνο, εξακολουθώντας να προσφέρει ποικίλες ερμηνευτικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις και έναν ανεκτίμητο πλούτο πρωτογενούς υλικού.

Σημαντική υπήρξε η συμβολή της στην ιστορία της μεσαιωνικής Κύπρου κάτω από την κυριαρχία της Βενετίας (1474/89-1570/71). Οι έρευνές της στα αρχεία και τις βιβλιοθήκες της Γαληνοτάτης έφεραν στο φως άγνωστα στοιχεία για πρόσωπα και γεγονότα της περιόδου. Η Χρύσα Μαλτέζου υπήρξε πολύ καλή φίλη του Πανεπιστημίου Κύπρου και συνεργάστηκε στενά με αρκετά από τα μέλη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ως ομιλήτρια σε συνέδρια και διαλέξεις ή ως μέλος διδακτορικών επιτροπών, ενώ διδάσκοντες/ούσες και διδακτορικοί/ές φοιτητές/τριες του ΙΣΑ υπήρξαν φιλοξενούμενοι/ες ή υπότροφοι στο ΕΙΒ κάτω από τη διεύθυνσή της.

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου απευθύνει ειλικρινή συλλυπητήρια στην οικογένεια και στους οικείους της.